

[Oluf Pedersen.]

formue, som man kalder grundværdi, slet ikke været der, formuerne havde været de $7\frac{3}{4}$ milliard mindre, og selv om vi desværre ikke kan gøre op, hvor stor en del af denne, vi kan godt kalde det falske formue, der falder på hver enkelt formueejers, bør formueejerne ikke derfor gå fri, de må udrede en ligelig part i forhold til formuens størrelse.

Derfor foreslår vi, at der til dækning af afløsningen udskrives en formueafgift på 1 pct. årlig i indtil 25 år af alle formuer over 20 000 kr. Jeg skønner, at denne afgift vil give ca. 300 mill. kr. årlig, hvad der svarer til ca. 4 pct. af den omtalte jordværdi på $7\frac{3}{4}$ milliard kr. eller $\frac{1}{25}$ af den jordværdi, som skal afløses, således at afløsningen kan ventes fuldført ved afgiftens bortfald.

Det er ligetil, at der, efterhånden som grundværdien af 1950 bliver afløst, vil blive penge til nedsættelse af skatter på arbejde og forbrug; men dertil kommer, at en del af den nuværende statsfinansiering, således til køb af jord ved byggeri eller udstykning, automatisk falder bort. Endvidere vil vi være tvunget til i forbindelse med afløsningen at begrænse den øvrige statsfinansiering, bl. a. i forbindelse med byggeriet; ellers vil der ske en udvidelse af kreditten, som kan rokke vor valutariske stilling. Det vil for så vidt ikke forringe de foreliggende finansieringsmuligheder, at der foretages en stor afvikling af vor kostbare statsfinansiering i forbindelse med afløsningen, men det åbner mulighed for en tilsvarende virkningsfuld nedsættelse af de alt for store skatter.

Vort forslag forudsætter altså den ændring af regeringsforslaget, at værdistigningen fra 1950 inddrages ved salg. Det går ud fra, at jordværdien af 1950 efter begæring af ejeren kan kræves afløst ved salg eller bebyggelse, og at midler til denne afløsning udredes af formuerne i en overgangstid på indtil 25 år, samt at det, der indgår som jordrente, såvel som det, der i denne forbindelse nødvendigvis må spares på statsfinansiering, bruges til nedsættelse af skatter på arbejde og forbrug.

Dette var selve lovforslaget; men hvordan vil det virke? Jeg vil gerne have, at

vi først ser lidt på skatterne. Vort skattesystem er vel ikke stort anderledes end andetsteds. Det kaldes „skat efter evne“, men virker efter „evne til at vælte skatterne over på andre“, så ingen ved, hvem der til sidst må betale. Det er ulige og uretfærdigt i bund og grund, og så er dette endda næsten ikke det værste. Det har nemlig meget uheldige følger, idet skatterne bliver større og større, værre og værre. Skatterne regnes direkte ind i pristallet, de indregnes også i dette gennem højere varepriser. Derefter søger det store flertal at få skatterne refunderet hos andre. Gennem højere priser og lønninger drives omkostningerne op, og det giver alt sammen højere offentlige udgifter, som nødvendiggør endnu flere skatter. Skatterne er derfor steget rent fantastisk. De er ikke blot steget med befolkningstilvæksten ligesom grundrenten, men har forringet pengeværdien og er steget med denne forringelse. Og det er endda ikke nok. Skatterne er nemlig blevet tildoblet derudover, og dette modsvares slet ikke af de øgede goder, der gives i den såkaldte velfærdsstat. Der bliver jo nemlig ikke flere goder gennem skatternes varefordyrelse. Når finansministeren forhøjer tolden og de konservative derefter tror, at de af denne indtægt kan lave skattenedsættelse, så overser de, at toldens varefordyrelse vil forøge de offentlige udgifter antagelig med det dobbelte af toldens beløb, sådan at det bliver en ren underskudsforretning for finansministeren.

Der er måske langt igen, inden man forstår, at al varefordyrelse driver de offentlige udgifter op og derfor får skatterne til at stige, men det er dog, ligesom der, også uden for retsforbundet, er ved at komme en forståelse af, at der er noget galt ved skattesystemet, uden at man dog endnu har draget den naturlige konsekvens heraf.

Jeg henviser her til, at den tidligere finansminister har været inde på, at der til at dække en offentlig udgift på 100 mill. kr. skulle udskrives 150—175 mill. kr. i skatter, og til, at den nuværende højtæredede finansminister under forårets finanslovdebat oplyste, at en skattenedsættelse på 200 mill. kr. automatisk ville nedsætte statens lønningsudgifter med ca. 25 mill.